

Aan

Vaste commissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

e secretariaat@onswv.nl

t 06 83 49 48 95

In afschrift aan

De heer Dr. E.E.W. Bruins, minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mevrouw Drs. M.L.J. Paul, staatssecretaris Funderend Onderwijs en Emancipatie

Onderwerp

Begroting ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2025

18 november 2024

Geachte leden van de vaste commissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

In de week van 25 november behandelt u de begroting van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor 2025. Wij willen deze gelegenheid graag aangrijpen om onze vereniging aan u voor te stellen en suggesties mee te geven voor inbreng in het begrotingsdebat.

Overkoepelend Netwerk van Samenwerkingsverbanden passend onderwijs

Het Overkoepelend Netwerk van Samenwerkingsverbanden passend onderwijs (ONSww) is sinds 1 augustus 2024 de sectorvereniging van en voor samenwerkingsverbanden in Nederland. ONSww staat voor inclusief onderwijs en draagt hieraan bij door krachtige netwerksamenwerking, kennisdeling, professionalisering van samenwerkingsverbanden en actieve inbreng aan landelijke overlegtafels voor inclusief onderwijs.

ONSww wil patronen doorbreken die tot uitsluiten leiden. Het [Beleidskader voor een inclusieve leeromgeving](#) biedt perspectief, maar er zijn concretere stappen en meer investeringen nodig om die inclusieve leeromgeving te bereiken. Wij lichten hierna graag toe waarom.

Randvoorwaarden voor inclusief onderwijs op orde

Het kabinet heeft in het regeerprogramma onderwijskwaliteit als een van de prioriteiten benoemd. Ondertussen bezuinigt het ingrijpend op onderwijs. De sector heeft een enorm tekort aan personeel en moet nu met minder middelen de onderwijskwaliteit verbeteren, kansenongelijkheid verminderen en zorgen dat iedereen kan meedoen. Dat heeft directe gevolgen voor inclusief onderwijs.

De samenwerkingsverbanden bevorderen dat steeds meer kinderen en jongeren onderwijs volgen op een reguliere school, met inzet van expertise uit het gespecialiseerd onderwijs. In 10 jaar passend onderwijs is het bovendien gelukt om meer kinderen en jongeren uit kinderdagcentra, dagbesteding en zorg aan het onderwijs te laten deelnemen. Om deze beweging naar inclusie door te zetten, moeten de randvoorwaarden wel op orde zijn. Daarom willen wij dat dit kabinet inzet op de volgende punten:

1. Versterk de regierol van samenwerkingsverbanden voor inclusief onderwijs

Samenwerkingsverbanden zijn regisseur in het netwerk voor de jeugd: met gemeenten, jeugdhulp, kinderopvang en andere belangrijke partners werken zij aan een inclusieve omgeving voor kinderen en jongeren. In het [programma van eisen voor schoolbesturen en samenwerkingsverbanden](#) is die rol bevestigd. Een onafhankelijke regierol is juist nu onmisbaar. Wij steunen dan ook de oproep in de [motie Soepboer](#) om samen met het ministerie van OCW de positie van samenwerkingsverbanden te versterken en dragen hier graag actief aan bij.

2. **Voldoende geld voor grote maatschappelijke opgaven**

Iedereen juicht toe dat kinderen en jongeren naar school gaan en daar de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben. Dat is in de afgelopen jaren steeds beter gelukt, maar vraagt veel geld en inspanning van het onderwijs, van gemeenten en van jeugdhulp en zorg. Samenwerkingsverbanden hebben geen extra geld gekregen om de instroom van kinderen en jongeren uit zorg in onderwijs te kunnen financieren. Gemeenten bereiken nu de grenzen van hun jeugdhulpbudget. Inclusief onderwijs kan alleen gerealiseerd worden als er voldoende geld is voor deze maatschappelijke opdracht.

3. **Voldoende leraren**

Leraren zijn onmisbaar om mee te bouwen aan inclusief onderwijs. Het kabinet investeert op allerlei manieren in de aanpak van het lerarentekort, maar maakt hier onvoldoende structurele middelen voor vrij. Ook ontbreekt nog steeds een langetermijnstrategie voor het oplossen van knelpunten in het huidige stelsel. Door meer ruimte in regelgeving kunnen we een nieuwe groep toekomstige leraren aanboren. Door de inzet van andere (jeugd)professionals in het onderwijs kunnen we bovendien leraren ontlasten en kinderen en jongeren ondersteuning op school bieden. Daarom is investering in personeel nodig voor inclusief onderwijs.

4. **Niet bezuinigen op extra aanbod rond de school**

Regelingen zoals School en omgeving bevorderen preventie en kansengelijkheid. Door de aangekondigde korting op School en omgeving kunnen minder kinderen en jongeren gebruikmaken van voorzieningen die juist zo belangrijk zijn voor hun ontwikkeling. Dergelijke maatregelen zijn een directe bedreiging voor inclusie. Inzet op preventie, kansengelijkheid, sport en cultuur zou juist structureel gefinancierd moeten worden.

5. **Structureel geld voor inclusieve huisvesting**

Schoolgebouwen moeten voor iedereen toegankelijk en aantrekkelijk zijn. Er moet ruimte zijn voor ontmoeting, samenwerking, ondersteuning en verzorging. En prikkelarme ruimtes voor kinderen en jongeren die anders niet tot leren komen. In het regeerprogramma komt de staat van de schoolgebouwen niet voor. De investeringen in onderwijshuisvesting blijven al jaren achter¹, terwijl die juist bijdragen aan duurzaamheid, gezondheid en welbevinden en helpen om werken in het onderwijs aantrekkelijk te houden. Daarom zijn structurele investeringen in onderwijshuisvesting nodig voor inclusief onderwijs.

Komt u langs in onze regio's?

Samenwerkingsverbanden jagen in hun eigen regio de beweging naar inclusie aan. U bent van harte welkom om met eigen ogen te zien wat inclusief onderwijs betekent voor leerlingen, ouders en professionals en wat er structureel nodig is om het perspectief voor 2035 te bereiken.

Namens het bestuur van ONSwv,

Met vriendelijke groet,

Guillermo Holman, voorzitter
Marleen van Berkum, vice-voorzitter

¹ [20230905-brief-kabinet-open-brief-minister-marielle-paul.pdf](#)